

Lausunto Cullen Finland Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, Katajavaara, ML2019:0082

2/10.01.01/2020

Khall 22.11.2022 § 468

(Valmistelija: Maanmittausteknikko Veli-Matti Virtanen, puh. 040 581 1889,

Lisätietoja: Kunnanjohtaja Antti Jämsén, puh. 040 745 9830)

Cullen Finland Oy on jättänyt Tukesille Kittilän kunnan alueelle, Alakylän paliskunnan poronhoitoalueelle kohdistuvan hakemuksen koskien Katajavaara – nimistä malminetsintälupa-aluetta. Tukes on myöntänyt lausunnon antamiseen jatkoaikaa 16.12.2022 saakka.

Malminetsintäalueen kokonaispinta-ala on 275,68 ha.

Hakemuksen mukaan lupahakemusalue ei sijaitse luonnonsuojelualueella tai suojeluohjelmiin kuuluvilla alueilla. Leppävuoman_Murtovuoman-Saattoparanvuoman Natura 2000-alue (FI1300607) sijaitsee lähimmillään 500 m luoteeseen hakemusalueesta. Em. alue kuuluu myös soidensuojeluohjelmaan (SSO120570).

Yhtiö otaksuu alueella olevan kuparia tai kultaa. Arvio perustuu alueen geologiseen ympäristöön ja historiallisesta malminetsintäaineistosta saataviin tietoihin. Hakemusalue sijaitsee geologisesti rakenteellisessa jatkumossa tunnettuihin historiallisiin mineralisaatioihin (Aakenusvaara ja Muusanlammit).

Tutkimusmenetelmät ovat vanhan malminetsintäaineiston tulkinta ja uudelleen käsittely. Lohkare-etsintä, geologinen kartoitus, vasara näytteenotto kalliosta tai lohkareesta, maaperä- ja/tai moreeninäytteenotto lapiolla. Tutkimukset suoritetaan jalkaisin maastossa. Pohjamoreeninäytteenottoa, jossa käytetään apuna pientä tela-alustaista iskuporakoneita. Apuna käytetään moottorikelkkaa ja bandvagn-tyyppistä telakulkuneuvoa. Lisäksi geofysikaalisia maastomittauksia sekä timanttikairausta tela-alustaisella kairakoneella.

Hakemuksen mukaan toiminnan seurauksena alueelle ei synny kaivannaisjätettä.

Hakemuksen mukaan tutkimussuunnitelman mukaiset toimintojen aiheuttamat ympäristövaikutukset ovat vähäisiä. Maastovaurioita pyritään estämään ja minimoimaan käyttämällä tela-alustaisia kulkuneuvoja ja kohdentamalla raskaimmat tutkimusmenetelmän lumipeitteiselle talvikaudelle. Kairauksissa pyritään käyttämään suljettua kier-

toa, jossa kairauksissa maanpinnalle nouseva hieno kiviaines eli kairaussoija kerätään talteen ja kuljetetaan pois alueelta. Soveltuvat vedenottopaikat arvioidaan tarpeen vaatiessa yhdessä viranomaisten kanssa. Hakemuksen mukaan tutkimustoiminnalla ei ole vaikutuksia vesistöihin ja pohjaveteen. Mikäli kairareikiin jätetään maaputket, ne katkaistaan läheltä maanpintaa, jotta ne eivät aiheuta vaaraa muille maastossa liikkujille. Putkien päihin asetetaan tulpat ja niiden sijainti merkitään puupaaluilla.

Lupahakemuksen mukaan tutkimussuunnitelmista tiedotetaan asianosaisia ennen töiden aloittamista. Tällöin varmistetaan paikalliselta ELY-keskukselta ja Metsähallitukselta rauhoitettujen ja uhanalaisten lajien esiintymät. Hakija on yhteydessä paliskunnan edustajaan hyvissä ajoin ennen tutkimusten aloittamista, jotta paliskunnan tarpeet voidaan ottaa huomioon jo töitä suunniteltaessa.

Malminetsintäluvan hakemusalue sijaitsee lähellä Levin tunturikeskusta. Hakemuksen mukaan tutkimusaluetta halkoo ulkoilureitti ja sen välittömässä läheisyydessä on virkistyskäyttöön tarkoitettuja ulkoilureittejä sekä virkistysalueita. Hakemuksen mukaan kohteella suoritettavat tutkimustyöt tulee suunnitella huolella asianomaisten kanssa, jotta voidaan varmistaa eri elinkeinojen yhteensovittaminen kestäväällä, ympäristöystävällisellä ja turvallisella tavalla. Yhtiön mukaan esitetyn kaltainen tutkimustoiminta ei aiheuta haittaa tai vahinkoa ihmiselle kun otetaan huomioon ehdotetut toimenpiteet mahdollisten haittojen vähentämiseksi.

Hakemuksen mukaan malminetsintätoiminnan lopettamisen jälkeen hakija huolehtii alueen kunnostamisesta, siistimisestä ja sen saattamisesta mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan heti maastotutkimusten jälkeen. Mahdollisten vahinkojen korjaamisesta ja/tai korvaamisesta neuvotellaan maanomistajien ja asianomaisten kanssa. Kairauspaikat osoitetaan puupaaluilla, mahdolliset maahan jätetyt maaputket katkaistaan läheltä maanpintaa ja kairareivät tulpataan.

Kaavoitustilanne:

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Levin ympäristön osayleiskaava (KV 25.2.2008 ja KHO 5.10.2011), joka on tullut voimaan 17.10.2011.

Lupahakemusalueeseen kohdistuu pääosin yleiskaavamerkintä Retkeily- ja ulkoilualue (VR-1). VR-1 alueen kaavamääräyksen mukaan ympäristön arvoja heikentävät toimenpiteet on kielletty. MRL 43.2§:n nojalla määrätään, että alueelle saa rakentaa vain yleistä virkistystä ja leiriytymistä palvelevia rakennuksia ja rakennelmia kuten laavuja ja katoksia ja tupia niin, että yksittäisien rakennuksen /rakennelman pinta-ala on enintään 50 m². Alueella on voimassa MRL 43.2§ toimenpiderajoitus: Puiden kaatamista, maisema-arvoja hei-

kentävää maanrakennustyötä ja näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman MRL 128 §:ssä tarkoitettua lupaa. Pieneltä osalta lupahakemusalueen pohjoisosaan kohdistuu yleiskaavamerkintä MU (Maa- ja metsätalousalue, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta) sekä Arvokas harjualue tai geologinen muodostuma. Merkinällä osoitettulla alueella on kallio- ja maaperämuodostumien kannalta erityisen tärkeitä alueita. Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja alueen läheisyyteen rakentaessa on varmistettava, ettei merkinnän mukaisen alueen erityisarvoja vaaranneta tai heikennetä. Numeroindeksi viittaa kaavaselostuksen kohdenumerointiin. Arvokkaat geologiset muodostumat on yleiskaavakartalla rajattu pistekatkoviivalla ja varustettu ge-merkinnällä. Hakemusalueeseen kohdistuu osittain kohdenumero ge8 Saattoporanvuoma. Levijoen purkauksen yhteydessä kerrostuneesta hienohiekka-aineksesta tuulen kerrostama fossiilinen dyynikenttä. Suurimittakaavainen maa-ainestenotto tulisi pyrkiä keskittämään oleville alueille. Dyynialueilla metsän uudistamisessa tulee välttää voimakasta maapohjan muokkausta.

Kartta malminetsintälupa-alueesta esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä, asiakirjat esityslistan oheismateriaalina.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Cullen Finland Oy:n lupahakemuksesta koskien Katajavaara – nimistä malminetsintälupa-aluetta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus kohdistuu Levin ympäristön osayleiskaava-alueelle. Yleiskaava ja yleiskaavamääräykset tulee huomioida malminetsintälupahakemuksesta ratkaistaessa. VR-1 alue on tärkeä virkistys- ja luontoyhteys Ounas-, Pallas, Ylläs- ja Aakenustuntureihin sekä mahdollistaa siten luontoyhteyden Pallas-Yllästunturi kansallispuistoon. Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskunnan kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle eikä alueen poronhoidolle.

Lupahakemusalueen läheisyydessä sijaitsee ulkoilureittejä. Malminetsintä ei saa aiheuttaa haittaa ulkoilureiteille sekä niiden käytölle. Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Kittilän kunnanhallitus haluaa huomauttaa malminetsintäluvan hakijalle, että kyseinen alue soveltuu huonosti kaivostoiminnalle matkailukeskuksen läheisyyden vuoksi ja pyytää harkitsemaan malminetsintätoimien kannattavuutta kyseisellä alueella.

Päätös:

Kunnanjohtajan muutettu päätösesitys:

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Cullen Finland Oy:n lupahakemuksesta koskien Katajavaara – nimistä malminetsintä-lupa-aluetta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus kohdistuu Levin ympäristön osayleiskaava-alueelle. Yleiskaava ja yleiskaavamääräykset tulee huomioida malminetsintä-lupahakemusta ratkaistaessa. VR-1 alue on tärkeä virkistys- ja luontoyhteys Ounas-, Pallas, Ylläs- ja Aakenustuntureihin sekä mahdollistaa siten luontoyhteyden Pallas-Yllästunturi kansallispuistoon.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskunnan kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle, pohjavesialueille eikä alueen poronhoidolle.

Lupahakemusalueen läheisyydessä sijaitsee ulkoilureittejä. Malminetsintä ei saa aiheuttaa haittaa ulkoilureiteille sekä niiden käytölle.

Kittilän kunta edellyttää, että kittiläläisten kuntalaisten tulee voida asioida malminetsintäyhtiön kanssa suomen kielellä.

Kittilän kunnanhallitus haluaa huomauttaa malminetsintäluvan hakijalle, että kyseinen alue soveltuu huonosti kaivostoiminnalle matkailukeskuksen läheisyyden vuoksi ja pyytää harkitsemaan malminetsintätoimien kannattavuutta kyseisellä alueella.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen yksimielisesti.
